

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Marie Součkové a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně: **M. P.**, zastoupené Mgr. Martinem Svobodou, advokátem se sídlem Rozhledová 238/1A, Brno, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, odboru azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 56 Az 23/2005 - 48 ze dne 15. 8. 2005,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobkyně, advokátu Mgr. Martinu Svobodovi **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 4800 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Brně, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-264/VL-20-04-2005 ze dne 2. 3. 2005. Rozhodnutím žalovaného byla žádost žalobkyně o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb.,

o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (azylový zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný nepochybil, zamítl-li žádost žalobkyně jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, neboť žalobkyně neuvedla v průběhu řízení žádné důvody vyjmenované v ust. § 12 zákona o azylu. Žalobkyně uváděla problémy, které jí způsobovaly soukromé osoby, tj. msta lékárníka za to, že věděla o prodeji drog v lékárně a že ho nutila, aby jí vrátil cestovní doklad, či skutečnost, že násilné jednání dalších osob nahlásila na policii. V průběhu správního řízení nebylo prokázáno, že by se státní orgány na činech soukromých osob nějakým způsobem podílely či je podporovaly z důvodu rasy žalobkyně, národnosti, náboženství, příslušenství k určité sociální skupině či pro její politické přesvědčení. Skutečnosti uváděné žalobkyní byly výhradně osobního charakteru ve spojitosti se soukromými osobami a nelze je podřadit pod důvody k udělení azylu. Žalovaný se správně nezabýval podmínkami v zemi původu žalobkyně, neboť žalobkyně neuvedla, že by byla ve vlasti pronásledována ve smyslu § 12 zákona o azylu. Problémy s absencí rodiny či rodinných příslušníků v Kyrgyzstánu taktéž nespádají pod azylově relevantní důvody. Také postup žalovaného k námitce žalobkyně, že správní orgán nepřihlédl k čl. 15 odst. 1 Nařízení Rady (ES) č. 343/2003 byl správný, neboť jmenování příbuzní žalobkyně nenaplnují definiční znaky pojmu rodinní příslušníci ve smyslu čl. 2 písm. i) výše uvedeného Nařízení Rady.

Z uvedených důvodů Krajský soud v Brně v souladu s § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V podané kasační stížnosti ve znění jejich doplnění stěžovatelka tvrdí porušení předpisů o řízení před správním orgánem, konkrétně ust. § 3 odst. 4, § 32 odst. 1 a § 46 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“), neboť žalovaný podle stěžovatelky nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci.

Žalovaný nezkoumal podmínky v Kyrgyzstánu a nezabýval se rozbořem politické situace v zemi. Stěžovatelka uváděla, že jí bylo vyhrožováno smrtí, byla obětí přepadení a násilí, po zavraždění vyšetřovatele nebyl její případ objasněn. Bývalý zaměstnavatel vyhrožoval stěžovateli, že jako Ruska nenajde v Kyrgyzstánu jinou práci. Stěžovatelka je toho názoru, že její problémy vyplývaly z její ruské národnosti a z toho, že jí nebyla poskytnuta pomoc např. ze strany policie; dovozuje, že tamní režim tajně tyto násilné akty toleruje a příslušníkům jiné národnosti žádnou ochranu neposkytuje.

Stěžovatelka má za to, že údaje, které v azylovém řízení uvedla, ve svém souhrnu nepředstavují pouze skutečnosti výhradně osobního charakteru ve spojitosti se soukromými osobami. V této souvislosti stěžovatelka odkazuje na rozsudek Nejvyšší správního soudu č. j. 4 Azs 145/2006 - 93 ze dne 29. 3. 2007 a je přesvědčena, že žalovaný měl povinnost zjistit poměry v její zemi původu, aby mohl v návaznosti na získané poznatky o dodržování lidských práv kvalifikovaně posoudit možnost udělení azylu.

Dle stěžovatelky měl žalovaný aplikovat Nařízení Rady ES 343/2003 o určení státu příslušného pro posuzování žádosti o azyl podané v některém z členských států EU. Pokud stěžovatelka od počátku azylového řízení uváděla informace o pobytu své širší rodiny v Belgii, měl žalovaný sám zkoumat, zda tito rodinní příslušníci naplňují definici rodinných příslušníků dle Nařízení Rady ES 343/2003. Stěžovatelka uvádí, že tyto

námítky uvedla již v rámci žalobních bodů v žalobě podané dne 15. 3. 2005, neboť zde mimo jiné konstatovala porušení § 3 odst. 3 a § 3 odst. 4 správního řádu, které v sobě shora uvedený nezákonný postup žalovaného obsahují.

Stěžovatelka upozorňuje na formální nedostatky rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 56 Az 23/2005 - 48 ze dne 15. 8. 2005, z nichž dovozuje jeho nepřezkoumatelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s.ř.s. Stěžovatelka uvádí, že konec textu druhé strany rozsudku nenavazuje na stránku třetí, stejně tak postrádá návaznost mezi první a druhou stranou rozsudku a má důvod se domnívat, že část rozsudku chybí. Stěžovatelka uvádí, že popsany nedostatek mohl vzniknout až při zaslání rozsudku nově ustanovenému zástupci a navrhuje, aby zdejší soud k této námitce nepřihlédl a zaslal správnou a úplnou kopii rozsudku zástupci stěžovatelky nebo zástupci stěžovatelky umožnil nahlédnout do soudního spisu. Stěžovatelka dále uvádí, že krajský soud ignoroval její doplnění žaloby ze dne 22. 3. 2005, i tato vada rozsudku může ve skutečnosti být pouze vadou kopie zaslané zástupci stěžovatelky. Poslední strana rozsudku není řádně označena a stěžovatelce nemůže být známo, zdali některé strany nechybí, poukazuje na ust. § 15 odst. 3 instrukce Ministerstva spravedlnosti č. 505/2001-Org., kterou se vydává vnitřní kancelářský řád pro okresní, krajské a vrchní soudy.

Stěžovatelka žádá o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozhodnutí Krajského soudu v Brně zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti setrval na napadeném rozhodnutí, stěžovatelka neuvedla žádnou skutečnost svědčící o tom, že by mohla být pronásledována z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Problémy soukromého charakteru a snaha o legalizaci pobytu azylově relevantními důvody v případě stěžovatelky nejsou, žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadený rozsudek Krajského soudu v Brně a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Před samotným posouzením věci považuje Nejvyšší správní soud za vhodné předeslat, že v řízení o kasační stížnosti není jeho úkolem znovu komplexně posuzovat otázku, zda měl či neměl být stěžovatelce azyl udělen, nýbrž má posoudit, zda předchozí řízení trpělo vadami spadajícími pod vymezení v § 103 odst. 1 s. ř. s. tvrzenými v kasační stížnosti, popřípadě některými dalšími vadami, k jejichž přezkumu je Nejvyšší správní soud povolán v řízení zahájeném platně podanou kasační stížností.

Zákon o azylu vedle pozitivního vymezení předpokladů pro udělení azylu v § 12, § 13 a § 14 stanoví také vylučující důvody, při jejichž naplnění nelze žadateli azyl udělit. Tyto důvody jsou taxativně stanoveny v § 15 a § 16 zákona o azylu. Podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 citovaného zákona.

Podle § 12 zákona o azylu se azyl udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je buď pronásledován za uplatňování politických práv a svobod a nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti,

příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Z citovaného ustanovení vyplývá, že podmínky pro udělení azylu splňuje cizinec, je-li ve vztahu k jeho osobě zjištěno, že je pronásledován, respektive má odůvodněný strach z pronásledování, z důvodů uplatňování určitých politických práv a svobod či politických názorů nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu příslušnosti k určité skupině obyvatel (rasové, náboženské, národnostní, sociální). Za pronásledování se pro účely zákona o azylu považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovýmto jednáním.

Stěžovatelka v průběhu řízení před žalovaným i krajským soudem uváděla obavy z výhrůžek svého bývalého zaměstnavatele, obavy z násilného jednání soukromých osob, vyšetřovatel jejího případu byl zastřelen a následně jí bylo vyhrožováno telefonicky, jiné potíže ve vlasti neměla a vylučovala problémy se státními orgány, soudy a policií. Žádost o azyl podávala z důvodů obav z výhrůžek a přes výhrůžky jejího bývalého zaměstnavatele, že jako Ruska v Kyrgyzstánu nesežene práci, problémy související s její národností neměla. Tyto důvody nemohly být proto hodnoceny jako pronásledování z důvodů stanovených v ustanovení § 12 zákona o azylu, což také v souladu se zákonem dovodilo jak ministerstvo, tak i krajský soud.

Z těchto skutečností pak vycházel při svém posuzování správní orgán (i krajský soud), který s odkazem na ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, podle něhož se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, žádost jako bezdůvodnou zamítl. S ohledem na zjištěný skutkový stav, a tady zejména s ohledem na údaje a skutečnosti, které uváděla stěžovatelka od samého počátku azylového řízení, se Nejvyšší správní soud plně ztotožňuje s jeho závěry, resp. následnými závěry krajského soudu o tom, že stěžovatelkou uváděné důvody nelze podřadit pod důvody vymezené zákonem o azylu, a za tohoto stavu věci bylo rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu plně opodstatněné. Tvrzení stěžovatelky, že její problémy vyplývaly z její ruské národnosti a že režim v zemi původu tajně toleruje násilné akty a příslušníkům jiné národnosti žádnou ochranu neposkytuje, podává stěžovatelka nově v kasační stížnosti. Pokud stěžovatelka v průběhu celého správního a soudního řízení neuvedla, že důvodem žádosti o azyl je skutečnost, že by v zemi původu mohl být pronásledována z důvodu své národnosti a režim v zemi původu pronásledování toleruje, nelze k této skutečnosti podle § 109 odst. 4 s. ř. s. přihlížet v řízení o kasační stížnosti.

Správní orgán má povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle ustanovení § 12 cit. zákona jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené. V opačném případě žádost jako zjevně nedůvodnou zamítne. Z žádného ustanovení zákona tak nelze dovodit, že by správnímu orgánu za této situace vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k těmto důvodům činil příslušná skutková

zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle ustanovení § 32 správního řádu má pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl. Krajský soud tedy správně konstatoval, že správní orgán se nezabýval poměry v zemi původu stěžovatelky, neboť stěžovatelka neuvedla, že by byla ve vlasti pronásledována ve smyslu § 12 zákona o azylu, jak již bylo konstatováno výše. Odkaz stěžovatelky na rozsudek Nejvyššího správního soudu není přílehlavý, neboť v dané věci se nejednalo o zamítnutí žádosti o udělení azylu podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu jako zjevně nedůvodné, jelikož byly žadatelem tvrzeny skutečnosti svědčící o tom, že by žadatel mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 citovaného zákona.

Jak již bylo výše uvedeno, v posuzované věci správní orgán vycházel v rozhodnutí z ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, podle něhož se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12. Uvedené posouzení ve svých důsledcích znamená, že neprobíhal proces dokazování o tom, zda byly splněny podmínky ustanovení § 12 zákona o azylu.

K námitce stěžovatelky, že žalovaný měl aplikovat Nařízení Rady ES 343/2003 o určení státu příslušného pro posuzování žádosti o azyl podané v některém z členských států EU, zdejší soud ze správního spisu zjistil, že stěžovatelka poukazovala na své vzdálené příbuzné v Belgii, kde požádali o azyl a vyčkávali na rozhodnutí o jejich žádosti, a to matčinu sestřenicu a její děti a dále jejího snoubence, který byl ženatý, ale usiloval o rozvod. Krajský soud vyslovil, že postup, kdy žalovaný nepřihlédl k čl. 15 odst. 1 Nařízení Rady (ES) č. 343/2003 byl správný, neboť jmenovaní příbuzní žalobkyně nenaplňují definiční znaky pojmu rodinní příslušníci ve smyslu čl. 2 písm. i) výše uvedeného Nařízení Rady. S tímto hodnocením se Nejvyšší správní soud ztotožňuje a podotýká, že členské země EU postupují při posuzování žádostí o azyl podle nařízení Rady ES č. 343/2003, kdy rodinnými příslušníky se rozumí členové rodiny žadatele zdržující se na území členských států, pokud tato rodina existovala již v zemi původu a dále, že stěžovatelka setrvala v Belgii až do prosince 2003, o azyl nepožádala a ani jiným způsobem si nelegalizovala pobyt. Pokud by se tedy členský stát, ve kterém byla podána žádost o azyl, domníval, že k posouzení žádosti o azyl je příslušný jiný členský stát, mohl vyzvat druhý členský stát, aby žadatele převzal. Tento postup nebyl žalovaným zvolen a Nejvyšší správní soud shodně s krajským soudem neshledal tvrzené porušení povinností žalovaného v azylovém řízení.

Při vznesení námítky stěžovatelky o nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu, kdy rozsudek je nesrozumitelný a jeho odůvodnění trpí zásadními vadami, stěžovatelka dovozovala, že popsany nedostatek mohl vzniknout až při zaslání kopie rozsudku nově ustanovenému zástupci. Zdejší soud k otázce nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu podotýká, že namítané vady rozsudku neshledal. Originál rozsudku krajského soudu založený v soudním spise obsahuje náležitosti rozsudku vyplývající z § 54 odst. 2 s. ř. s., text jeho odůvodnění tvoří navazující a vnitřně nerozporný celek. V textu odůvodnění rozsudku krajský soud reflektuje tedy i podání stěžovatelky, učiněné v zákonné lhůtě pro podání žaloby dne 22. 3. 2005. K poukazu stěžovatelky na instrukci Ministerstva spravedlnosti č. 505/2001-Org., kterou se vydává vnitřní kancelářský řád pro okresní, krajské a vrchní soudy, stran označení poslední strany

rozsudku, je třeba konstatovat, že dosah této námitky je omezený, neboť sama o sobě by tato formální vada rozhodnutí nemohla přivodit jeho zrušení v řízení o kasační stížnosti.

Lze jen shodně se stěžovatelkou konstatovat, že ve smyslu § 45 odst. 1 s. ř. s. mají účastníci, jejich zástupci a osoby zúčastněné na řízení právo nahlížet do soudního spisu a jeho příloh, s výjimkou protokolu o hlasování a pořizovat si z něj výpisy a opisy nebo žádat, aby jim byl takový výpis nebo opis vydán. Bylo tedy plně v dispozici zástupce stěžovatelky využít procesního práva nahlížení do spisu za podmínek v ust. § 45 s. ř. s., aniž by tento úkon podmiňoval souhlasem zdejšího soudu.

S přihlédnutím k ustanovení § 78b odst. 1 zákona o azylu, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížností.

Ze všech shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že napadený rozsudek netrpí vadami podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. a kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s., neboť neúspěšné žalobkyni náhrada nákladů řízení nepřisluší a žalovanému v souvislosti s kasační stížností žalobkyně žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly. Stěžovatelce byl pro toto řízení před soudem ustanoven soudem zástupce advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokáta částkou 4800 Kč za dva úkony právní služby po 2100 Kč, a sice za první poradou s klientkou včetně převzetí a přípravy zastoupení a za doplnění kasační stížnosti [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)] a dále 2 x 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Celkem tedy odměna advokáta činí 4800 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. února 2008

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu